

GEROEPEN

TOT

GEMEENSCHAP

Voorwoord

Het schrijven van deze brochure vindt zijn aanleiding in het feit dat het behandelde onderwerp nog steeds actueel is nl. de vraag met wie men aan de Tafel van de Heer "aan het éne brood kan deelnemen" (1 Kor. 10:17b,18). Alleen de Heer Zelf heeft immers het recht tot toelating aan Zijn tafel en het is de taak van de gelovigen Zijn wil in deze zaak te leren kennen in afhankelijkheid van Hem.

In de eerste vier hoofdstukken vindt de lezer onderwijs over de christelijke gemeenschap. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de praktische verwerkelijking van deze gemeenschap, die helaas beperkt wordt door gemeenschap met kwaad.

Meerdere broeders hebben vóór de uiteindelijke uitgave kennis genomen van de inhoud. Ik ben dankbaar voor hun opmerkingen en aanvullingen.

De inhoud van deze brochure is opzettelijk beknopt gehouden en het is dan ook mogelijk dat er bij lezers vragen ontstaan. Als u behoefte hebt om over de inhoud te praten of te corresponderen, richt u zich dan tot:

H. Wijnholds
Hellenbeekstraat 96
8081 HZ ELBURG
tel. 0525-684957

ELBURG, april 1993

Inleiding

Gedurende zijn tweede zendingsreis verblijft de apostel Paulus minstens anderhalf jaar in Korinthe. Als hij in gezelschap van o.a. Aquila en Priscilla deze havenstad in de provincie Achaje verlaat, laat hij daar een gezelschap van mensen achter, die hij in 1 Kor. 1:2 "geheiligden in Christus Jezus, geroepen heiligen" noemt. Deze mensen vormden samen de "gemeente van God, die in Korinthe is".

We kennen de namen van enkelen van hen (Hd. 18):

Justus (vers 7): deze man, die misschien Gajus Titius Justus heette, was van *heidense* afkomst, maar vereerde God al vóór de komst van Paulus in Korinthe. (In het boek Handelingen komen we meer vereerders van God tegen, van wie bekend is dat zij de synagoge bezochten en de sabbat hielden).

Crispus (vers 8): een *Jood*, die overste was van de synagoge in Korinthe.

In zijn eerste brief aan de Korinthiërs noemt Paulus nog andere namen:

Chloë: de naam van deze zuster in Korinthe wordt genoemd, omdat haar huisgenoten Paulus op de hoogte hadden gesteld van de twisten onder de broeders in Korinthe (1:11).

Stéfanus: met zijn gezin behoorde hij tot de eersten die in Achaje tot bekering waren gekomen (16:15).

Gajus (misschien dezelfde persoon als Justus): Deze Korinthier die een *Romeinse* naam droeg, was evenals Crispus en Stéfanus, door Paulus gedoopt (1:14). Later schrijft Paulus dat de gemeente in Korinthe samenkwam in het huis van Gajus, waar hijzelf ook logeerde (Rm. 16:23).

Fortunatus (een *Romeinse* naam) en *Achaïcus* (een *Griekse* naam): zij hebben samen met Stéfanus een brief aan Paulus in Efeze gebracht, waarin meerdere vragen van de gemeente te Korinthe stonden (16:17). Dit zijn maar enkele namen van de "velen van de Korinthiërs die [hem] hoorden, geloofden en gedoopt werden" (Hd. 18:8b).

Bovenstaande lijst maakt duidelijk dat de broeders en zusters van de gemeente in de havenstad Korinthe afkomstig waren uit totaal verschillende bevolkingsgroepen en culturen. Sommigen van hen hadden vóór hun bekering een in zedelijk opzicht tamelijk normaal leven geleid, anderen hadden zich overgegeven aan grove vormen van kwaad (1 Kor. 6:9-11).

Wat bracht Joden ertoe om naar Paulus te gaan luisteren in het huis van (Gajus Titius) Justus *naast* de synagoge (Hd. 18:7)? Wat bewoog Romeinen en Grieken om (samen met Joden) zich te vergaderen in (waarschijnlijk) hetzelfde *huis* van Gajus in plaats van in één van de *tempels* van Korinthe (Rm. 16:23)? Er was één Persoon die al deze mensen aan elkaar verbond: de Heer Jezus. Aan het begin van zijn eerste brief aan hen legt Paulus de nadruk op hun onderlinge gemeenschap die door de Heer Zelf tot stand is gebracht en dus het kenmerk draagt van Hemzelf: "God is getrouw door Wie u geroepen bent tot *de gemeenschap van Zijn Zoon* Jezus Christus, onze *Heer*" (1 Kor. 1:9). De Heer Jezus had tijdens Zijn leven op aarde Zelf al gezegd dat Hij Zijn gemeente zou bouwen op Zichzelf als de Zoon van de levende God (Mt. 16:16-18). Van deze gemeente maakten ook de broeders en zusters in Korinthe, aan wie Paulus schreef, deel uit. Ieder van hen was met de Heer verbonden en daardoor ook met alle andere gelovigen op aarde: ze hadden gemeenschap met de Heer en met allen die Hem toebehoorden. Ze waren dan ook niet geroepen tot verdeeldheid, tot scheuring, maar tot gemeenschap met andere gelovigen. Deze gemeenschap wordt hier genoemd: "de gemeenschap van Zijn Zoon Jezus Christus", wat betekent dat Christus Zelf de aard bepaalt van deze gemeenschap. Christus Zelf is namelijk het voorwerp en het middelpunt van deze gemeenschap. Paulus voegt er verder aan toe: "onze *Heer*", d.w.z. met de *Heer* heeft elke gelovige een *persoonlijke* betrekking, gekenmerkt door toewijding, navolging en

gehoorzaamheid. Enerzijds vinden we in 1 Kor. 1:9 de nadruk op het beleven van de onderlinge gemeenschap, anderzijds op de persoonlijke verantwoordelijkheid ten opzichte van de Heer. De Korinthiërs konden de *onderlinge* gemeenschap, waartoe ze geroepen waren, niet beleven als er in de *persoonlijke* verhouding tot de Heer een verandering was voor gemeenschap met Hem. Dit geldt ook voor *alle gelovigen van alle tijden, voor alle gemeenten in alle plaatsen* (1 Kor. 1:2b).

Hoofdstuk 1

Onbegrensde gemeenschap

In de eerste brief aan de Korinthiërs, die we al enkele keren hebben geciteerd, schrijft Paulus over de *gemeenten* van Galatië (16:1) en de *gemeenten* van Asia (16:19). Paulus schrijft deze brief vanuit Efeze in Asia rond het jaar 56 n.C. en laten we eens nagaan wat er in de voorgaande jaren is gebeurd. Graag wijs ik allereerst op twee belangrijke gebeurtenissen die in het boek der Handelingen worden vermeld: de hemelvaart van Christus en de uitstorting van de Heilige Geest.

Deze twee feiten zijn wezenlijk voor het christelijk geloof:

- De Heer Jezus is na zijn kruisiging en sterven opgestaan uit de doden en is nu *in de hemel* verheerlijkt aan de rechterhand van God (Hd. 3:13). Aan de Korinthiërs schrijft Paulus dan ook dat ze de openbaring van onze Heer Jezus Christus verwachten (1 Kor. 1:7).

- De Heilige Geest is *op aarde* gekomen waar Hij sinds de pinksterdag in de Gemeente woont (Hd. 1:5,8; 2:1 v.v.), die de tempel van God wordt genoemd, waarin de Geest van God woont (1 Kor. 3:16).

De Heer Jezus had al voor Zijn hemelvaart tot de apostelen gezegd (Hd. 1:8) dat ze Zijn getuigen zouden zijn zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het einde van de aarde. In Hd. 2 lezen we dan over het ontstaan van de Gemeente door de uitstorting van de Heilige Geest: een groep van ongeveer 120 personen, onder wie de twaalf apostelen (Hd. 1:15;2:1 v.v.). Op dezelfde dag vond al een enorme uitbreiding plaats: door de prediking van Petrus werden ongeveer 3000 personen toegevoegd (Hd. 2:41).

Graag leg ik de nadruk op de wijze waarop de groei van de gemeente (te Jeruzalem) wordt beschreven: "De Heer voegde dagelijks *bijéén* die behouden werden" (Hd. 2:47). De uitdrukking "bijéén" schijnt wel te duiden op de *gemeenschap* waaraan de toegevoegde gelovigen deel kregen: door hun persoonlijke band met de Heer Jezus, waren ze ook onderling aan elkaar verbonden. In Hd. 2:42 wordt vermeld dat de gemeente *bleef volharden* in de gemeenschap, wat betekent dat de gelovigen daar met geestelijke energie genoten van hun gemeenschappelijke verbondenheid in en met de Heer. Enige tijd later wordt Paulus door de Heer Jezus uit het *volk* en uit de *volken* genomen (Hd. 26:17) om *hen* het evangelie te verkondigen. Zowel Joden (het volk) als Grieken (de volken) zijn door de dienst van de twaalf apostelen en vooral door de verre zendingsreizen van Paulus tot geloof in de Heer Jezus gekomen. Ongeveer twintig jaar na zijn bekering kon Paulus over een *nieuw* gezelschap van mensen schrijven, die hij "de gemeente van God" noemt (1 Kor. 10:32). Zo waren dus in vele dorpen en steden in Judea, Samaria en in meerdere andere landen mensen tot bekering gekomen. Zowel in Handelingen als in de Brieven lezen we dan ook van de gemeente in een bepaalde plaats of van gemeenten in een bepaalde streek. In Hd. 21:12 bijvoorbeeld wordt gesproken over de plaatselijke gelovigen van de stad Caesaréa, bij wie Paulus langere tijd verbleef.

Aan deze gemeenten denkt Paulus als hij het woord gemeente in het meervoud gebruikt zonder de geografische ligging aan te geven b.v. in 1 Kor. 7:17: "...zo verorden ik in alle

gemeenten" (lees ook 4:17; 11:18 en 14:33,34). Het is belangrijk vast te stellen dat Paulus juist in deze brief aangeeft dat zijn onderwijs in alle gemeenten hetzelfde is. Al in 1 Kor. 1:2 maakt hij duidelijk dat hij aan "allen, *in elke plaats*, die de naam van onze Heer Jezus Christus aanroepen" schrijft. We hebben al vastgesteld dat de gemeente in Jeruzalem volhardde in de gemeenschap. Deze gemeenschap is gebaseerd op de volharding in de leer van de apostelen (lees Hd. 2:42), en dat gold ook voor de later ontstane gemeenten, die precies hetzelfde onderwijs ontvingen: "...zoals ik overal in elke gemeente leer" (1 Kor. 4:17). De concrete toestand in elke gemeente kon in meerdere opzichten verschillend zijn, voor alle gemeenten gold echter de herhaalde oproep in Op. 2 en 3: "...horen wat de Geest tot de *gemeenten* zegt". Deze gemeenten kenden dezelfde gemeenschap als de gemeente in Jeruzalem, gebaseerd op dezelfde Persoon en op dezelfde leer van de apostelen, en waren dan ook onderling nauw aan elkaar verbonden. In zijn brieven aan Timotheus legt Paulus de nadruk op de *gezonde* en de *goede* leer, die zijn "geliefd kind" nauwkeurig had nagevolgd en aan de broeders moest voorhouden. Evenals de Heer Jezus (Joh. 7:16) gebruikt Paulus het woord "leer" in het enkelvoud in tegenstelling tot de "*leringen* van de mensen" (Kol. 2:22).

Zowel Handelingen als de Brieven laten de nauwe onderlinge verbondenheid van deze gemeenten duidelijk uitkomen:

- In Samaria ontvingen de reeds gedoopte gelovigen de Heilige Geest na gebed en handoplegging door Petrus en Johannes die door de apostelen in Jeruzalem gezonden waren (Hd. 8). Door deze handeling werd aan iedereen duidelijk dat de gelovigen in Jeruzalem en in Samaria met elkaar verbonden waren. Joden wilden geen omgang met Samaritanen (Joh. 4:9), in Hd. 8 worden echter Joden en Samaritanen in gemeenschap met elkaar gebracht door hun geloof in dezelfde Heer.

- De gemeenten in Jeruzalem en Judea hadden moeite met het gedrag van de Jood Petrus in het huis van de Romein Cornelius (Hd. 10). Petrus legt hen echter uit dat Cornelius en anderen met hem dezelfde Heilige Geest ontvangen hadden als de christenen uit de Joden. Deze hadden zij ontvangen zelfs voordat ze gedoopt waren. Deze uitleg gaf degenen die Petrus' optreden afkeurden, inzicht in Gods gedachten over de verbondenheid tussen de gemeenten in Jeruzalem en in Judea enerzijds en de (pas gevormde) gemeente in Caesaréa anderzijds en ze verheerlijkten God ! (Hd. 11:18).

- Als de gemeente in Jeruzalem hoort van het ontstaan van de gemeente in Antiochië, wordt Barnabas erheen gezonden. Zijn bezoek getuigt van de verbondenheid van de gemeente in Jeruzalem met de gemeente (bestaande uit christenen uit de Joden en uit de heidenen) in Antiochië.

- De vraag of christenen uit de heidenen moeten worden besneden, brengt de gemeente in Antiochië ertoe Paulus en Barnabas te sturen om dit probleem te bespreken met de apostelen en oudsten in Jeruzalem. Het resultaat van hun overleg is een brief die in gemeenschap met de hele gemeente in Jeruzalem wordt verstuurd aan de gemeenten in Antiochië, Syrië en Cilicië. Deze daad getuigt opnieuw van de sterke onderlinge band van plaatselijke gemeenten in meerdere landen.

- Aan het eind van zijn brieven laat Paulus die onderlinge verbondenheid van plaatselijke gemeenten duidelijk uitkomen. Aan de gemeente in Rome vertelt hij dat de gemeenten in Macedonië en Achaje inzamelingen hebben gehouden voor de gemeente in Jeruzalem (Rom. 15:26). Van de gemeenten in Asia brengt hij de groeten over aan de gemeente in Korinthe (1 Kor. 16:19). De gemeenten in Galatië ontvangen een brief van hem, die aan hen allen is gericht (Gal. 1:2). De eerste brief aan de Korinthiers richt zich tot alle gelovigen in alle plaatsen (1 Kor. 1:2). De brief aan de Kolossers moet ook in de gemeente van de Laodiceeërs worden gelezen en die aan Laodicea ook in Kolosse (Kol. 4:16). Aan de Kolossers schrijft Paulus dat alle gelovigen dezelfde positie hebben in Christus: "Daarin is

niet Griek en Jood (*dus: geen nationaal onderscheid*), besnijdenis en onbesnedenheid (*dus: geen religieus onderscheid*), barbaar, Scythe, slaaf, vrije (*dus: geen sociaal onderscheid*)" (Kol. 3:11). Alle gelovigen (in de plaatselijke gemeente in Antiochië voor het eerst christenen genoemd) zijn aan Christus en aan elkaar verbonden.

Deze verbondenheid is letterlijk *grensoverschrijdend* en brengt gelovigen uit "elk geslacht, en taal en volk en natie" in dezelfde gemeenschap: "de gemeenschap van zijn Zoon Jezus Christus, onze Heer". Dit betekent heel concreet voor onze tijd: in Nederland, waar wij wonen, en in elk ander land in de wereld, waar gelovigen zich bevinden.

Het is Gods wens dat we ook in onze tijd deze zelfde gemeenschap en verbondenheid van gemeenten, die plaatselijk "gemeenschappelijk bijéén" komen (Hd. 2:1), verwerkelijken.

Hoofdstuk 2

De gemeenschap van het lichaam van Christus

In het N.T. vinden we duidelijke aanwijzingen dat een plaatselijke gemeente regelmatig op één plaats samenkwam (De zeer talrijke gelovigen in Jeruzalem kwamen op *meerdere* plaatsen samen, de Schrift spreekt echter steeds over *de* gemeente in Jeruzalem). Dit gebeurde o.a. om samen de dood van de Heer te verkondigen aan Zijn Tafel. Tijdens zijn derde zendingsreis blijft Paulus zeven dagen in Troas om daar op de eerste dag van de week brood te kunnen breken (Hd. 20:7). In de eerste brief aan de Korinthiers geeft hij onderwijs over de broodbreking: in 11:23-26 over het Avondmaal, in 10:14-22 over de Tafel van de Heer. In deze brochure willen we onze aandacht richten op het volgende. In 1 Kor. 10:16b,17 lezen we: "Het brood dat wij breken, is dat niet de gemeenschap van het lichaam van Christus? Want wij, de velen, zijn één brood, één lichaam; want wij allen nemen deel aan het ene brood". Bij de broodbreking breekt elke gelovige die deelneemt een stukje van het brood, dat in v. 16b een beeld is van het gestorven lichaam van Christus. Door deze gemeenschappelijke handeling ("*wij* breken ...") brengen ze de gemeenschap met elkaar tot uitdrukking. De Heer Jezus heeft op het kruis Zijn lichaam voor de zijnen overgegeven en Zijn dood is de grondslag voor de gemeenschap met Hem en de onderlinge gemeenschap van de gelovigen. In v. 17 is het brood echter een beeld van het geheel van alle gelovigen: "... *wij, de velen*, zijn één brood, één lichaam". Hier ligt de nadruk op de eenheid van allen die Christus toebehoren, ze vormen één onverbreekelijk geheel: één lichaam. In de broodbreking worden dus twee belangrijke zaken tot uitdrukking gebracht:

1° de *gemeenschap* met Christus en met alle andere gelovigen,

2° de *eenheid* van het lichaam van Christus d.w.z. van alle gelovigen. De uitdrukking "wij, de velen" beperkt zich niet tot de gelovigen in Korinthe, maar slaat ten tijde van Paulus ook op hen die in Troas vergaderd werden, en in Efeze, en in Kolosse, en in Rome, ja in alle plaatsen waar gelovigen waren "van Jeruzalem af en rondom tot Ilyrië (ongeveer het tegenwoordige Servië) toe" (Rm. 15:19). Wat moet de begintijd van de Gemeente iets heerlijk geweest zijn voor de Heer Jezus: elke eerste dag van de week werd door gelovigen in vele landen Zijn dood verkondigd en tegelijkertijd uitdrukking gegeven aan hun onderlinge gemeenschap en eenheid. Wat moet het ook heerlijk geweest zijn voor deze gelovigen zelf om samen te komen in het besef één te zijn, ter plaatse en wereldwijd. In dit verband is het goed te wijzen op drie betekenissen van de uitdrukking "lichaam van Christus":

1° Het geheel van alle gelovigen vanaf het ontstaan van de Gemeente (Hd. 2) tot de komst van Christus om Zijn Gemeente te brengen in het Vaderhuis: "...en Hem als hoofd over alles gegeven aan de gemeente, die Zijn lichaam is..." (Ef. 1:22,23; lees ook Kol. 1:18,24).

2° Het geheel van alle gelovigen die op een bepaald ogenblik op aarde leven: "Maar nu zijn er vele leden, maar het lichaam is één" (1 Kor. 12:20; lees ook Rm. 12:5; 1 Kor. 10:17). Gelijktijdig met het ontstaan van de Gemeente in Hd. 2, bestond ook het lichaam van Christus: "Wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt" (1 Kor. 12:13). Vanaf Hd. 2 werden anderen toegevoegd zoals Paulus zelf en de Korinthiërs ("*wij allen...*").

3° Het geheel van alle gelovigen in een bepaalde plaats op een bepaald moment is de vertegenwoordiging of uitdrukking van het wereldwijde lichaam van Christus: "En u (*de gelovigen in Korinthe*) bent [het] lichaam van Christus en ieder afzonderlijk leden" (1 Kor. 12:27).

In de hierboven genoemde teksten is sprake van:

- a) één *Hoofd* (de verheerlijkte Christus in de hemel),
- b) één *lichaam* (de gezamenlijke gelovigen),
- c) vele *leden van dit lichaam* (de gelovigen in hun relatie tot Christus en in hun onderlinge verbondenheid).

De Schrift spreekt niet over leden van een plaatselijke gemeente, maar over leden van het lichaam van Christus. In de begintijd van de Gemeente werd in de plaatselijke gemeenten uitdrukking gegeven aan de wereldwijde eenheid van het lichaam van Christus door het deelnemen aan het éne brood (1 Kor. 10:17b). Dit benadrukt nog eens de onderlinge verbondenheid van al deze gemeenten en de erkenning en verwerkelijking van de eenheid van het lichaam van Christus door deze gemeenten.

Hoofdstuk 3

Verbroken gemeenschap

We hebben al gezien dat alle gelovigen geroepen zijn "tot de *gemeenschap* van zijn Zoon Jezus Christus, onze Heer" (1 Kor. 1:9). De persoonlijke band die de gelovigen met de Heer Jezus hebben, schept ook een onderlinge gemeenschap, die in het bijzonder aan de Tafel van de Heer tot uitdrukking wordt gebracht. Deze gemeenschap behoort de heilige kenmerken van Gods Zoon Jezus Christus te dragen. In de plaatselijke gemeente van Korinthe was echter iemand die openlijk in hoererij leefde (lees 1 Kor. 5:1-13). Paulus moest vaststellen dat de gemeente in geen enkel opzicht liet blijken de boze uit hun midden te willen wegdoen. Blijkbaar handhaafden ze de gemeenschap met hem en kon hij ook de dood van de Heer blijven verkondigen aan Zijn Tafel. Deze praktijk was ontoelaatbaar, omdat ze in strijd was met de aard van hun onderlinge gemeenschap, namelijk Christus Zelf. Paulus onderricht de Korinthiërs dan ook hoe ze eigenlijk hadden moeten handelen.

Hij wijst hen erop dat ze hadden moeten treuren in plaats van te blijven roemen in de vele geestelijke gaven die ze hadden. Als ze leed hadden gedragen vanwege de aanwezigheid van iemand onder hen die zo'n zonde had begaan, zou deze persoon uit hun midden zijn weggedaan (v. 2). Door hun opgeblazenheid duldden ze echter deze man in hun midden, hoewel ze wisten dat hij in hoererij leefde.

Vervolgens gebruikt Paulus het beeld van zuurdeeg (v. 6), dat in de Bijbel altijd het kwaad voorstelt in zijn voortwoekerende werking. Paulus herinnert de Korinthiërs aan het feit dat een beetje zuurdeeg het hele deeg doorzuurt (v. 6). M.a.w.: een *beetje* zuurdeeg geeft het kenmerk aan van het *hele* deeg en dit betekende dat de *hele* plaatselijke gemeente in Korinthe werd gekenmerkt door het kwaad dat openlijk bekend was en getolereerd werd. Dat wil niet zeggen dat andere broeders en zusters daar in dezelfde zonde leefden, maar wel dat ze verontreinigd waren door het kwaad, dat ze weigerden te oordelen of ten opzichte waarvan ze

een neutrale houding aannemen. We moeten bij de uitleg van dit vers niet de vergissing begaan de verontreiniging te beperken tot hen die daadwerkelijk het aanwezige kwaad hadden overgenomen in hun eigen leven. Niet de (geleidelijke) *werking* van het zuurdeeg krijgt in 1 Kor. 5 de nadruk, maar de *aanwezigheid* ervan. Vers 7 onderstreept nog eens dat de gemeente in Korinthe verontreinigd was: "Zuivert het oude zuurdeeg uit, *opdat* u een nieuw deeg bent". Na het uitzuiveren van het oude zuurdeeg zouden de Korinthiërs weer in praktisch opzicht een nieuw deeg zijn. Het woord voor "uitzuiveren" in de grondtekst vinden we ook in 2 Tm. 2:21, waar het vertaald wordt met "reinigen": "Als dan iemand zich van deze vaten reinigt...". In 1 Kor. 5 gaat het om een *gemeentelijke* handeling t.o.v. openbaar kwaad, in 2 Tm. 2 om een *persoonlijke* handeling t.o.v. kwaad. God voorzag dat men in de na-apostolische tijd zou weigeren openbaar kwaad te oordelen. In 2 Tm. 2 wordt dan ook aan de trouwe gelovige een weg getoond, die hij in gemeenschap met de Heer en andere trouwe gelovigen kan gaan.

De Korinthiërs konden zich maar op één manier reinigen van het kwaad: "Doet de boze uit uw midden weg" (v. 13). Paulus kon en wilde niet voor hen handelen en onderstreepte met deze oproep de verantwoordelijkheid van de plaatselijke gemeente.

In zijn tweede brief aan de Korinthiërs lezen we dat zij het vermanend onderwijs van Paulus hebben geaccepteerd (lees 2 Kor. 2 en 7). Ze zijn zeer bedroefd geworden over hun ongeestelijke toestand en hebben de bewuste persoon uit hun midden weggedaan. Dit betekende dat hij niet alleen geweerd werd van de Tafel van de Heer, maar ook dat elke vorm van *gemeenschap* met hem werd *verbroken*. Deze uitsluiting bracht hem tot verootmoediging en de gemeente van Korinthe kon hem dan ook later weer in haar midden opnemen.

Het is belangrijk om de nadruk te leggen op de verschillende handelingen in 2 Kor. 7:8-11. Eerst wordt door Paulus gezegd dat de Korinthiërs bedroefd waren geworden in overeenstemming met God (v. 8), dan lezen we dat deze bedroefdheid (over hun ongeestelijke toestand) bereidwilligheid (tot erkenning van schuld), verontschuldiging (dus reiniging van hun schuld door zelfoordeel) enz. heeft bewerkt (v. 11a). Vervolgens kan Paulus schrijven dat ze door deze handelingen bewezen hebben zelf rein te zijn in deze zaak (v. 11b). *Nadat* de genoemde handelingen hadden plaatsgevonden, kon Paulus pas over reinheid schrijven.

Wat heerlijk dat de door de Korinthiërs uitgevoerde tuchthandeling leidde tot het doel ervan nl. de terugkeer en het herstel van de betrokkene die opnieuw kon genieten van *de gemeenschap* waartoe ook hij geroepen was: "de gemeenschap van Zijn Zoon Jezus Christus, onze Heer".

In 1 Kor. 10 vinden we nog een oorzaak van verbroken gemeenschap: "U kunt *niet deelnemen* aan de Tafel van de Heer..." (v. 21). Om welke verhindering voor deelname aan de Tafel van de Heer gaat het hier? In 1 Kor. 10:18-22 verwijst Paulus naar de offers, die Israel bracht aan God (v.18) en de offers die de volken brachten aan de boze geesten (v. 19-21).

In v. 18 worden de Korinthiërs (en wij met hen) opgeroepen in het O.T. te lezen *hoe* dit volk van sommige offers at. We moeten dan vooral aan het vredeoffer denken in Lev. 7, omdat het hele volk van dit offer mocht eten. De offerdienst werd gekenmerkt door *heiligheid* en *reinheid*: het altaar zelf was *allerheiligst* (letterlijk: een heiligheid der heiligheden) en het *heiligde* het offervlees (Ex. 29:37); dit vlees mocht niet met iets onreins in aanraking komen en het mocht alleen door *reine* personen gegeten worden (Lev. 7:19,20). Centraal in de offerdienst stond het allerheiligste altaar, waarop het offer werd gebracht, waarvan een deel voor God was en een deel voor de priester, voor de offeraar en voor iedere Israëliet die rein was. Door het eten van het offer was de offeraar in gemeenschap met het altaar en daardoor in gemeenschap met God, aan Wie op dit altaar geofferd werd.

In v. 19-21 heeft de apostel Paulus het over de offers die de heidenen aan hun afgoden brachten. In het O.T. wordt duidelijk gemaakt dat dit het offeren aan boze geesten inhield:

"Zij offerden...aan de boze geesten, ...zij offerden aan de afgoden..." (Ps. 106:36-38). In Korinthe zaten velen elke dag aan de tafel van de boze geesten (1 Kor. 8:10) om van het offervlees te eten, dat aan deze geesten was geofferd. Door het eten van dit vlees *aan deze tafel* hadden zij gemeenschap met de boze geesten. Voor de gelovigen in Korinthe bestond het gevaar ook aan zo'n tafel te gaan zitten met de gedachte dat een afgod of een afgodenoffer toch niets betekende. Ook al zouden ze zich innerlijk niet met de dienst in de afgodstempel verbonden voelen en deze in hun hart afwijzen, het feit dat ze uitwendig aan deze dienst deelnamen bracht hen in gemeenschap met boze geesten, of ze zich daarvan bewust waren of niet. In Hd. 15 vinden we twee uitdrukkingen die onderstrepen dat men door de uiterlijke handeling van het eten van een afgodenoffer in de afgodstempel innerlijk in gemeenschap komt met de boze geesten: de "verontreinigingen van de afgoden" (v. 20) ontstaan door te eten "wat aan de afgoden is geofferd" (v. 29).

In 1 Kor. 10:14-22 vinden we de *Tafel van de Heer* (v. 14-17), *het Oud-Testamentische altaar van Israël*, dat ook de Tafel van de Heer (Mal. 1:12) genoemd wordt (v. 18) en *de tafel van de boze geesten* (v. 19-21). Bij alle drie de tafels vinden we:

- *gemeenschap*: dit woord duidt op de geestelijke vereenzelviging van degenen die eten.
- *deelnemen*: dit woord slaat op de uiterlijke handeling die wordt verricht nl. het eten.

We willen nagaan hoe we dit van elke tafel kunnen verwoorden:

- *de Tafel van de Heer*: de gelovigen die deelnemen aan de Tafel van de Heer hebben gemeenschap met Christus op grond van Zijn dood, oftewel ze vereenzelvigen zich met Hem. Door de deelname aan het ene brood geven ze ook uitdrukking aan hun onderlinge gemeenschap, die gegrond is op het bloed en de dood van Christus.

- *het altaar van Israel*: er was geen direct contact tussen de offeraars en het altaar, toch hadden zij gemeenschap met het altaar doordat ze van het offer aten en deze handeling bracht hen in gemeenschap met God Zelf. Gelijktijdig hadden ze gemeenschap met andere Israëlieten die, als ze rein waren, ook van het offervlees mochten eten.

- *de tafel van de boze geesten*: de deelname aan deze tafel (eten van een afgodenoffer) bewerkte gemeenschap met de boze geesten en natuurlijk ook met de andere offeraars. Anders gezegd: er vond geestelijke vereenzelviging met de demonen plaats door de uiterlijke handeling van het eten van afgodenoffers.

Door de vergelijking van de Tafel van de Heer met het altaar van Israël wordt de nadruk gelegd op de noodzaak van praktische heiliging en reinheid van hen die broodbreken. De vergelijking van de Tafel van de Heer met de tafel van de boze geesten toont aan dat innerlijke verontreiniging zelfs kan ontstaan door een uiterlijke handeling.

1 Kor. 5 laat zien dat een gemeente verontreinigd is als men openbaar kwaad tolereert. 1 Kor. 10 maakt duidelijk dat verontreiniging ook plaats vindt als men, bewust of onbewust, deelneemt aan afgodendienst, zelfs als men er innerlijk niet mee verbonden is. Dat betekent tevens voor ons dat de deelname aan een andere tafel dan die van de Heer ons in gemeenschap brengt (verbindt, één maakt) met die tafel. En zelfs zij die de tabernakel dienen, hebben geen recht om te eten van het christelijk altaar (zie Hebr. 13:10).

Hoofdstuk 4

Beperkte gemeenschap

We hebben al gezien dat er in de begintijd van de Gemeente vele plaatselijke gemeenten waren, die zich nauw met elkaar verbonden wisten. Een verbondenheid die voortkomt uit het

feit dat alle gelovigen leden zijn van het lichaam van Christus, een uitdrukking waarmee de wereldwijde Gemeente wordt aangeduid. Elke gemeente was op grond van het onderwijs van de Heer (Mt. 18:15-20) en van de apostelen (b.v. 1 Kor. 5) verantwoordelijk voor de gang van zaken in haar eigen midden in afhankelijkheid van de Heer zonder dat dit leidde tot onafhankelijkheid t.o.v. andere gemeenten.

Al in de tijd van Paulus was er echter sprake van scheuringen en sekten (b.v. 1 Kor. 11:19). Hij waarschuwde de oudsten van Efeze dat er mannen in hun midden zouden opstaan, die verdraaide dingen zouden spreken om de discipelen achter *zich* af te trekken (Hd. 20:30). Aan het eind van zijn leven moet hij vaststellen dat de gelovigen in Asia zich *van hem* hebben *afgewend* (2 Tm. 1:15). In dezelfde brief (hfdst. 3) geeft hij een beschrijving van toenemend geestelijk verval en de kerkgeschiedenis laat zien dat men in de loop der eeuwen in vele opzichten is afgeweken van de "gezonde leer".

In deze brochure ligt de nadruk op gemeenschap: de gemeenschap met de Heer en de daaruit voortkomende onderlinge gemeenschap van alle gelovigen. Door vorming van kerken en geloofsgemeenschappen in de loop van de kerkgeschiedenis werd bovengenoemde gemeenschap helaas beperkt tot de leden van dezelfde groepering en werd deze gemeenschap verontreinigd door de vermenging van gelovigen en ongelovigen.

Ondanks de ontrouw in het verleden en in het heden, *waaraan we allen deelhebben*, blijven de beginselen van Gods Woord geldig. Gelovigen van alle eeuwen hebben dat beseft en getracht deze beginselen (weer) in hun tijd te verwerklijken *naar de mate van hun inzicht*. In Op. 2 en 3 vinden we een profetische beschrijving van de kerkgeschiedenis. Ik beperk me tot de gemeenten van Thyatira en van Sardis die respectievelijk een beschrijving geven van de geestelijke toestand van de roomse kerk en van de protestantse kerken. In deze kerken waren er van wie de Heer wist dat ze Hem toebehoorden: "Maar tot u zeg Ik, tot de *overigen* in Thyatira, allen die deze leer niet hebben..." en "Maar u hebt *enkele namen* in Sardis die hun kleren niet bevlekt hebben..." (Op. 2:24 en 3:4).

De geschiedenis van de "overigen" brengt ons onder de indruk van Gods trouw t.a.v. hen die wilden vasthouden aan Zijn Woord: lang voor de Reformatie waren er steeds weer bewegingen die van de dwalingen van de katholieke kerk terug wilden naar de eenvoud van het Woord van God. Soms hadden ze alleen een gedeelte van dit Woord tot hun beschikking en waren hun leerstellige opvattingen vermengd met de toen heersende dwaalleringen. We kunnen dan ook heel goed begrijpen dat door gebrek aan kennis van het Woord en inzicht er geen volledige verwerkelijking plaats vond van bijbelse beginselen. De nadruk moet echter gelegd worden op de trouw en volharding van deze gelovigen in een tijd waarin zij verschrikkelijk werden vervolgd.

In de begintijd van de Reformatie zochten zulke gelovigen (uit Bohemen) contact met Luther en brachten hem op de hoogte van hun inzichten in de Schrift. Luther getuigde van hen dat hun gemeenten het dichtst stonden bij de apostolische leer en stelde vast dat zij de tucht beter uitoefenden dan zijn geloofsgenoten.

We zijn God dankbaar voor de dienst van Luther en Calvijn en andere Reformatoren, die voor velen tot zegen zijn geweest door opnieuw de nadruk te leggen op de belangrijkheid van het geschreven Woord van God en de rechtvaardiging op grond van geloof alleen. Het is echter jammer dat er in de eeuwen na de Reformatie zoveel nationale protestantse kerken ontstonden, die langzamerhand wegzakten in een dood formalisme. De kerkelijke structuur hield een inperking in van *de rechten van de Heer en van de Heilige Geest in de Gemeente*. In elke eeuw waren er echter gelovigen die wilden vasthouden aan de Schrift en daardoor de zegen daarvan ervoeren in hun leven: de Puriteinen in Engeland (16e eeuw), de Nadere Reformatie en de Labadisten in Nederland (17e eeuw), de Piëtisten en Herrnhutters in Duitsland (17e en 18e eeuw); de Methodisten in Engeland (18e eeuw) en vele anderen die we in het bestek van deze brochure niet kunnen vermelden.

Het bijbels onderwijs over de gemeenschap en eenheid van het lichaam van Christus, d.w.z. van de Gemeente werd echter weinig begrepen in de hierboven genoemde bewegingen na de Reformatie. Ook had men weinig inzicht in de tegenwoordigheid van de Heilige Geest in de Gemeente op aarde.

In het begin van de 19e eeuw kwamen in meerdere Europese landen christenen tot het inzicht dat de eenheid en de gemeenschap van de gelovigen tot uitdrukking wordt gebracht aan de Tafel van de Heer (zie nog eens de hoofdstukken 1-3). Ze wilden *geen* nieuwe kerk of geloofsgemeenschap vormen en voelden zich innerlijk verbonden met alle andere gelovigen, in welke kerk of geloofsgemeenschap ze zich ook bevonden. Ze wezen dan ook elke benaming af en zagen in elke andere waarachtige gelovige een broeder of zuster in Christus. In het besef dat de hele christenheid in verval was, waren ze ook overtuigd van de kracht van Gods Woord en van Zijn Geest voor hen die dit Woord wilden gehoorzamen. Ze hadden de wens te volharden in "de leer van de apostelen, en in de gemeenschap, in het breken van het brood en in de gebeden" (Hd. 2:42) en hadden ook de vaste overtuiging dat de Heer in het midden zou zijn van hen die vergaderd zijn tot Zijn Naam (Mt. 18:20). In de loop van de vorige en deze eeuw gingen dan ook vele gelovigen in de hele wereld zich *alleen* vergaderen tot de Naam van de Heer Jezus. Helaas zijn er onder hen scheuringen ontstaan, waarvan enkele gelukkig door herenigingen teniet gedaan werden. Andere scheuringen zijn echter tot op vandaag blijven bestaan o.a. tussen hen die verschillend denken over de persoonlijke en gemeenschappelijke verantwoordelijkheid t.a.v. de Tafel van de Heer en over de onderlinge gemeenschap en verbondenheid van plaatselijke vergaderingen ¹.

1 *In de grondtekst wordt voor "gemeente" of "vergadering" een woord gebruikt dat in de tijd van de apostelen gebruikt werd voor mannen van een stad, die voor een bepaald doel **vergaderd** werden. Deze burgers bezaten het burgerrecht en hadden daardoor stemrecht en bepaalde verantwoordelijkheden. In Hd. 7:38 en 19:41 wordt het betreffende woord vertaald met "**vergadering**". In het hierna volgende hoofdstuk wordt bij het gebruik van de uitdrukking "plaatselijke vergaderingen" gedacht aan gelovigen die samenkomen op één plaats in het besef door de Heer **vergaderd** te zijn tot Zijn Naam. Deze "plaatselijke vergaderingen" zijn slechts **getuigenissen** van de eenheid van de Gemeente als het lichaam van Christus.*

Hoofdstuk 5

Een kring van gemeenschap

De christenheid is zeer verdeeld en dat stemt ons verdrietig. Nog verdrietiger is echter de verdeeldheid onder gelovigen die samenkomen tot de Naam van de Heer. De Schrift roept ons op de eenheid van de Geest te *bewaren* (Ef. 4:3,4) en dat betekent praktische eenheid met al Gods kinderen. We moeten de (al bestaande) eenheid van de Geest bewaren *in gehoorzaamheid aan Gods Woord* om niet bloot te komen staan aan twee gevaren: onschriftuurlijke ruimhartigheid en onschriftuurlijke enghartigheid. In dit hoofdstuk willen we ingaan op de vraag met wie we de gemeenschap en de eenheid van de Gemeente tot uitdrukking kunnen brengen aan de Tafel van de Heer.

Laten we eerst vaststellen wie er tot de Gemeente behoren. Dat zijn diegenen die zich tot God bekeerd hebben, Hem hun zonden hebben beleden en geloven in de Heer Jezus als hun Redder, die voor hun zonden op het kruis het oordeel van God moest ondergaan. Ze zijn daardoor zeker van hun redding en weten zich een kind van God te zijn. Op grond van de Schrift (1 Kor. 6:19; Ef. 1:13) zijn ze zich bewust van de inwoning van de Heilige Geest in hun lichaam. Hieronder wordt voor hen steeds de benaming "*gelovigen*" gebruikt.

Evenals in het N.T. zijn er ook nu gelovigen die in een bepaalde plaats aan de Tafel van de Heer uitdrukking geven aan de gemeenschap en eenheid van het lichaam van Christus, dus van de Gemeente. Wie behoren tot een plaatselijke gemeente? Het antwoord op deze vraag is erg belangrijk: het zijn *alle* gelovigen in zo'n plaats, of ze nu wel of niet aanwezig zijn bij de broodbreking. Degenen die wel aanwezig zijn, geven door hun deelname aan het ene brood uitdrukking aan de eenheid met alle andere gelovigen, dus ook met hen die op hetzelfde moment in kerken en geloofsgemeenschappen samenkomen.

De volgende vraag is wie aan de broodbreking kunnen deelnemen in zo'n plaatselijke vergadering. *In aansluiting op de hoofdstukken 1-3* kunnen we de volgende normen voor toelating noemen: alleen *gelovigen* kunnen worden toegelaten, die

1) niet zelf leven in *zedelijk* kwaad (1 Kor. 5) noch in *leerstellig* kwaad (Gal. 5:9,10; 1 Jh. 4:1-3; 2 Tm. 2:17,18).

2) niet *bewust of onbewust* verontreinigd zijn door hun persoonlijke uiterlijke deelname aan religieuze handelingen, waardoor ze in gemeenschap komen met kwaad (zie de uitleg bij 1 Kor. 10 op blz. 8 en 9; we herinneren nog eens aan de twee uitdrukkingen in Hd. 15: 20 en 29, waar een persoonlijke uiterlijke verbinding met kwaad (het eten van afgodenoffers) verontreiniging wordt genoemd).

3) niet verontreinigd zijn door bewuste verbinding met zedelijk of leerstellig kwaad van anderen, dat *openbaar* is geworden, maar *niet geoordeeld* wordt (1 Kor. 5; 2 Joh.:10,11).

Toelating tot de Tafel van de Heer is niet tot een bepaalde plaatselijke vergadering beperkt. Deze plaatselijke vergadering is wel verantwoordelijk voor de toelating, maar waar gelovigen samenkomen in de Naam van de Heer (Mt. 18:20), doen zij dat met de wens aan de *eenheid* van de Gemeente uitdrukking te geven aan de *Tafel van de Heer* (1 Kor. 10). We moeten dan ook opnieuw de nadruk leggen op de *eenheid* van het lichaam van Christus (de Gemeente) en op de verbondenheid van de plaatselijke vergaderingen, die aan deze eenheid uitdrukking wensen te geven om zo de eenheid van de Geest in praktisch opzicht te bewaren. De vergaderingen zijn wel zelfstandig en verantwoordelijk voor de gang van zaken in eigen midden, maar dit betekent niet een onderlinge onafhankelijkheid. Beslissingen als toelating enz. die door een plaatselijke vergadering genomen zijn, gelden ook voor de andere vergaderingen. Dit beginsel legt een enorme verantwoordelijkheid op elke plaatselijke vergadering: de genomen beslissingen moeten gedaan zijn in de Naam van de Heer en dus in overeenstemming met Zijn Woord. Het is heel belangrijk dat men zich bij het nemen van beslissingen bewust is van de geldigheid ervan voor de andere plaatselijke vergaderingen, want de reikwijdte van een plaatselijk vergaderingsbesluit strekt zich uit over de hele aarde (Mt. 18:18). Dit bewustzijn, gebaseerd op de waarheid van de eenheid van het lichaam van Christus, de Gemeente, voorkomt lichtvaardig handelen. Laat elke vergadering toch beseffen dat zij plaatselijk het lichaam van Christus vertegenwoordigt (1 Kor. 12:27) en als zodanig voor het hele lichaam van Christus handelt. De andere plaatselijke vergaderingen erkennen de genomen besluiten, omdat zij:

1° *dezelfde Heer erkennen*,

- in wiens Naam wordt samengekomen,

- die door Zijn tegenwoordigheid in de vergadering haar kracht geeft tot een besluit naar Zijn wil (1 Kor. 5:4) en aan haar besluiten gezag verleent (Mt.18:18 en 20).

2° *dezelfde Geest erkennen*, door wie God een eenheid tot stand heeft gebracht tot Zijn eer en door wie de gelovigen verbonden zijn met Christus als verheerlijkt Hoofd in de hemel. Deze Geest weerstaat elke ongeestelijke houding en handeling (Gal. 5:16 v.v.) van de leden van het lichaam van Christus, die allen groepen zijn de eenheid van de Geest te bewaren.

3° *het ene Lichaam erkennen*, waarvan elke vergadering wel een uitdrukking is, echter niet een onafhankelijk afgesloten geheel vormt.

Erkent men de genomen besluiten niet, dan loochent men in praktisch opzicht het gezag van de Heer (zie 1°) en de gemeenschap en eenheid die aan de Tafel van de Heer tot uitdrukking wordt gebracht. Mochten er toch nog op grond van schriftuurlijke beginselen twijfels bestaan over de juistheid van een beslissing, dan zullen uiteindelijk andere (omliggende) vergaderingen zich daarmee bezig houden in afhankelijkheid van de Heer. Zolang men echter nog erkent dat een bepaalde plaatselijke vergadering in de Naam van de Heer samenkomt, is men gebonden aan de besluiten die zij in Zijn Naam neemt. Dit geldt zowel voor vergaderingen als voor enkelingen. Een tegengesteld handelen wordt in het O.T. "overmoed" of "vermetelheid" (Deut. 17:8-13) genoemd.

Vele vergaderingen in de hele wereld erkennen het bovengenoemde beginsel van gemeenschap en eenheid van de Gemeente (zie de tweede betekenis van de uitdrukking "lichaam van Christus" op blz. 7), uitgedrukt aan de Tafel van de Heer. Ze voelen zich op bijzondere wijze aan elkaar verbonden, *zonder* dat dit bij hen de gedachte oproept alleen de Gemeente te zijn. Integendeel, ze beseffen dat ze elke zondag opnieuw de eenheid met alle gelovigen, ter plaatse en wereldwijd, tot uitdrukking brengen in de deelname aan het ene brood. De onderlinge verbondenheid van deze vergaderingen wordt tot uitdrukking gebracht door erkenning van *elkaars* besluiten (zoals toelating en uitsluiting) en *elkaars* aanbevelingsbrieven (2 Kor. 3:1). Deze plaatselijke vergaderingen vormen als het ware een "kring van gemeenschap", omdat ze binnen de christenheid samenkomen op de grondslag van de eenheid van het lichaam van Christus. Zo'n kring van vergaderingen stelt gelovigen in staat om in praktische heiligheid en reinheid (zie blz. 8 onderaan) aan de eenheid van het lichaam van Christus uitdrukking te geven. De uitdrukking "kring van gemeenschap" betekent beslist niet dat toelating tot de Tafel van de Heer zich beperkt tot hen die in die plaatselijke vergaderingen zijn toegelaten. Als dat zo was, zouden deze vergaderingen een afgesloten groep vormen met sektarische kenmerken. Gelovigen die niet regelmatig binnen deze "kring van gemeenschap" broodbreken, moeten in beginsel kunnen worden toegelaten. Elke plaatselijke vergadering die met zo'n "geval" te doen krijgt, zal zich telkens weer opnieuw voor de Heer moeten afvragen wat Zijn wil hierin is. Er moet ook voldoende tijd zijn voor een gesprek dat door twee of drie broeders *namens de plaatselijke vergadering* met de betrokkene wordt gevoerd. Ze dienen dan van de hierboven vermelde drie normen van toelating uit te gaan. *De gehele* plaatselijke vergadering blijft uiteraard verantwoordelijk voor de toelating van degene met wie deze broeders hebben gesproken.

Over de hele wereld vinden we kringen van plaatselijke vergaderingen, die belijden samen te komen tot de Naam van de Heer, maar geloven dat deze vergaderingen onderling onafhankelijk staan. De op blz. 7 genoemde eenheid van de Gemeente *op aarde* wordt door hen ontkend. Deze opvatting veroorzaakt een in beginsel *onafhankelijke* en/of *neutrale* opstelling t.o.v. erkenning van besluiten van andere vergaderingen. Velen onder hen leggen alleen de nadruk op de persoonlijke verantwoordelijkheid van degenen die broodbreken. Anderen beperken de omvang van de plaatselijke vergadering tot degenen die *in hun midden* zijn gedoopt en toegelaten. Wanneer een gelovige uit deze vergaderingen komt, zal in een te voeren gesprek duidelijk moeten worden of hij wel met een rein hart en geweten kan deelnemen aan het ene brood met gelovigen, die wel geloven dat deze eenheid van de Gemeente op aarde bestaat en daar in de broodbreking uitdrukking aan geven.

Een liefdevol, maar ook ernstig onderhoud zal gevoerd moeten worden over verontreiniging die gemakkelijk kan plaatsvinden, als men:

- gelooft dat een ieder kan aanzitten op eigen verantwoordelijkheid,
- de overtuiging heeft dat verontreiniging alleen plaats vindt als men zelf het kwaad overneemt en niet zolang men een neutrale houding t.o.v. het kwaad aanneemt. Deze

overtuiging komt in de meeste van de genoemde onafhankelijke vergaderingen voor.

- uitgaat van de onafhankelijkheid van elke plaatselijke vergadering, bijvoorbeeld als in een bepaalde plaatselijke vergadering (A) *bewust* zedelijk kwaad of een dwaalleraar wordt geduld, waardoor deze vergadering verontreinigd is (1 Kor. 5) en waarbij de volgende situaties zich kunnen voordoen:

a) een tweede vergadering (B) ontvangt iemand uit deze verontreinigde vergadering (A) *terwijl men op de hoogte is* van de daar heersende tolerantie t.o.v. kwaad. Deze neutrale houding t.o.v. tolerantie van kwaad verontreinigt ook deze ontvangende vergadering (B).

b) een derde vergadering (C) weigert daarentegen iemand uit deze verontreinigde vergadering (A) te ontvangen. Het komt echter vervolgens wel voor dat gelovigen uit zo'n vergadering (C) (die het kwaad niet tolereert) broodbreken in *weer een andere vergadering* (D) met gelovigen uit de verontreinigde vergadering (A of B). Zulke situaties loochenen de praktische eenheid van het lichaam van Christus en veroorzaken wanorde in het huis van God. Een ieder die in zo'n situatie van het verontreinigende kwaad *op de hoogte is en een neutrale houding aanneemt*, wordt erdoor verontreinigd. Het gaat dus om het volgende probleem: als plaatselijke vergaderingen wel gemeenschap met elkaar willen beoefenen, maar daarbij uitgaan van het beginsel van onafhankelijkheid, wordt een consequente en doeltreffende uitoefening van tucht en daarmee ook de eigen reinheid tot een twijfelachtige zaak. Niet alleen in de vorige eeuw, maar ook in onze tijd zijn er zulke vergaderingen in meerdere landen, waar dwaalleraren worden geduld, die bijvoorbeeld dwaalleer over de Persoon van Christus, de inspiratie en het gezag van de Bijbel huldigen of de alverzoeningsleer aanhangen.

Een toelating moet nooit de indruk wekken dat we het eens zouden zijn met beginselen die in de kring of kerk van de betrokkene worden gehanteerd. Dit is belangrijk, want het voorkomt in ons eigen midden verzwakking van de bijbelse beginselen die we belijden. Zo'n indruk wordt nog meer gewekt als we zelf aan de broodbreking in andere "kringen" zouden deelnemen. We hebben immers uit 1 Kor. 10 geleerd dat deze deelname een vereenzelviging betekent met de beginselen die in deze kringen worden gehandhaafd. De ernstige vraag is of we ons kunnen vereenzelvigen met het open en/of onafhankelijkheidsbeginsel, waardoor gemakkelijk een neutrale houding t.o.v. kwaad ontstaat. Voor iemand die zich afvraagt of men niet te makkelijk de benamingen van "open" en "onafhankelijk" aan bepaalde kringen toeschrijft, wil ik graag broeder W. Kelly aanhalen:

"Het zou goed zijn om duidelijk te zeggen waar de vele eenvoudige christenen staan, van wie de enige diskwalificatie schijnt te zijn dat anderen hen "Open Broeders" noemen. Als bekend zou zijn dat ze alleen zo genoemd worden, zonder het werkelijk te zijn, zouden ze hulp vragen en krijgen om hen te beschermen tegen de verleiding waaraan ze bloot staan, door hen de waarheid vollediger te onderwijzen. Allen zouden een roep om zorg op deze manier verwelkomen. Onlangs kwam zo'n gezelschap in contact met ons; en het behaagde God hen de weg duidelijk te maken; en zij zijn nu in gelukkige gemeenschap, vergaderd in de Naam van Christus, in plaats van zonder goddelijk beginsel of middelpunt heen en weer te slingeren" (Bible Treasury, vol. 16, blz. 208).

In alle gevallen zal dus van te voren in liefde en ootmoed een gesprek gevoerd moeten worden met als uitgangspunt gehoorzaamheid aan het Woord van God en als doel het bewaren van de eenheid van de Geest. Bepaalde inzichten en opvattingen zijn niet in de eerste plaats doorslaggevend, wel de vraag of de betrokken gelovige met een rein hart de Heer kan aanroepen en zich dus niet bewust is van iets wat dat verhindert en dan ook van harte bereid is alles te veroordelen wat in strijd is met Gods Woord. Hebben we niet de taak zo'n gelovige te helpen door hem bewust te maken van eventuele onschriftuurlijke beginselen en praktijken die in zijn kerk of geloofsgemeenschap worden gehandhaafd, zonder dat we hem bepaalde

inzichten en opvattingen als voorwaarden willen opleggen?

De apostel Paulus heeft vooral aan de Korinthiërs onderwijs gegeven over het in deze brochure aangesneden onderwerp. Het laatste vers van zijn tweede brief aan hen luidt:

**De gemeenschap van de Heilige Geest
zij met u allen"**
(2 Kor. 13:13)